قەیرانی دەسەڵات لە هەرێم و ناڕەزایەتیەکانی ئێستا .. عدنان کریم

بزووتنەوەی ناڕەزایەتیی نوێی شار وشارۆچکەکانی هەرێمی کوردستان بەپێی هەموو پێوەرەکان ڕەنگدانەوە وکاردانەوەیە لە بەرانبەر شکستی دەسەڵاتدارێتیی حکوومەتی هەرێمبە گشتی و بەتایبەتیش لە بواریر دابینکردنی سادەترین مافی هاووڵاتیان کە بریتییە لە دانی ئەو مووچە کەمەی کە ڕێژەیەکی زۆری خەڵک بە مەمرە ومەژی ژیانیان پێ ڕایی ئەکرد. ئێستا بە هەمووان دەرکەوتووە کە هیچ ڕیفۆرم و چاکسازییەک ناتوانن ئەم دەردە سەرەتانییە چارەسەر بکەن کە ناوی حکوومەتی هەرێمی کوردستانە و سەرچاوە و هۆکاری هەموو قەیرانەکانی کۆمەڵگای کوردستانە..
گەر ئەم دەسەڵاتە و هێزە پێکهێنەرەکانی ساڵانێک بەناوی کوردایەتی و لەڕێی هەڵدانەوەی لاپەڕەی یادەوەریە تاڵەکانی خەڵکی کوردستان لەسەردەمی ڕژێمی پێشوودا ئەیتوانی فریوی خەڵک بدات و ئەوە بکات بەبیانوویەک بە درێژەدان بە هەڵڵووشینی سامانی وڵات و سەپاندنی هەژارییەکی کەم نموونە وسیستەمێکی دەسەڵاتدارێتیی مافیایی و سەرکوتگەر بەسەر خەڵکدا، ئەوا دەمێکە ئەو باوکەیان مرد و ئەو شانەگەرییە تەماشاچیی نەماوە.
(مەسەلەی کورد)، لانیکەم لە ئێستادا ، ئەو مانا و مەفهوومە سیاسییەی جارانی نەماوە لە کەلتووری سیاسیی ئێستای خەڵکی کوردستاندا. ئەمڕۆ (کوردایەتی) وەکوو چوارچێوەیەک کە هێزە ناسیونالیستەکانی وەکوو پارتی و یەکێتی مەسەلەی کوردیان تیا پێناسە ئەکرد، لای جەماوەری خەڵک وەکوو سیاسەتێک تەماشا ئەکرێ بۆ تاڵانی سامانی وڵاتەکەیان لەلایەن کەمینەیەک مافیاوە کە [illegible] چەند حیزبدا کۆبوونەتەوە.

کوردایەتی لە دیدی زۆرینەی خەڵکی کوردستانەوە لەمڕۆدا یانی دەسەڵاتی هەندێ بنەماڵەی سەرداری حیزبی کە لە سایەی قوربانی و تراجیدیەکانی گەلەکەدا بوون بە ملیاردێر لەڕێی کردنی سیاسەت بە بازرگانییەکی سیاسی. بەواتایەکی تر ئێستا وەکوو تایبەتمەندیەکی ئەم قۆناغە کوردایەتی لە سایەی تاقیکردنەوەی تاڵی نزیکەی سی ساڵەی ئەم پڕۆسە سیاسییەی وڵاتدا ڕووت بۆتەوە و مکیاجەکانی دەیان ساڵەی سڕاونەتەوە و بەناوەڕۆکە ڕاستەقینەکەی خۆیەوە خۆی ئەنوێنێت: ڕووت

و بیر ونەریت و بزووتنەوەیەکی سیاسیی کۆنەپەرست ودژی خەڵکی کە قوربانی و یادەوەریە تراجیدیەکانی گەلی کوردی بەکار هێناوە بۆ گەیشتن بەدەسەڵاتێکی چەوسێنەری هاوشێوەی بکوژانی کوردی لەچەشنی بەعس.

تایبەتمەندیەکی گرنگی ئەم قۆناغەی ژیانی سیاسیی کوردستانی عێراق لەژێر ئەو ڕاستیەدا خۆی حەشارداوە وبەهەڵسان لەو ڕاستیەوە زۆر لایەنــی تــری ژیــانی سیاســیی ئەم قۆناغەمــان بۆ ڕوون ئەبێتەوە. ڕسوابوونی کوردایەتی، بەو مانایەی پێشوو، بەرهەمی چالاکیی فکریی هیچ تاقمێک نیە لەناو شەقامی کوردستانی ولەڕیزی خەڵکدا. ئاکامی هۆشیاریەکی فکریی ڕووت و تاوتوێ کردن و بەراوردکاری نیە لەگەڵ تاقیکردنەوە و مێژووی وڵاتاندا، بەڵکوو ڕەنگدانەوەی تاقیکردنەوەی نزیکەی سی ساڵی خەڵکە لەگەڵ کەمەڵێک هێزی سیاسیدا کە هاووڵاتی و هاونیشتمانیی کوردستانیان تا سەر ئێسقان ڕووتاندەنەوە و ڕەجاڕیان کردووە و گەر دەنگی ناڕەزاییشیان بەرزکردبێتەوە بەبەکرێگیراو و ئامرازی دەستی ئەم و ئەو ناوزەدکراون یان وەکوو ۱۷ ی شوباتی ۲۰۱۱ یا وەکوو ئەم چەند ڕۆژە وەڵک وەکوو سەردەمی بەعس، لە خوێندا هەڵکێشراون و ڕۆڵەکانیان گوولەباران کراون.

گەر قۆناغێکیش ئەم تاقمە سیاسیە خوێنمژ و تاڵانچیە ویستبێتیان بەناوی دیموکراسی و پەرلەمانەوە هەمان سیاسەت درێژە پێبدەن، واتە بە دەستێکی ئاورێشمین سیاسەتی تاڵان و بڕۆ و دەسەڵاتی ناشەرعیی خۆیان بپارێن، ئیتر ئەم سیناریۆیەش دەمێکە لە دیدی خەڵکەوە ڕسوا بووە. پاش فەشەلی پرۆژەی گۆڕان لە ساڵی ۲۰۱۳ بەدواوە، لە ڕوانگەی خەڵکەوە پەرلەمانیش وەکوو شوێنێک بۆ دابەشکردنی دەسەڵاتی سێ حیزبی دژ بەخەڵک وشانۆیەکی فریودانی خەڵک و چەواشەکاری ودیکۆرێک بۆ شاردنەوەی هەمان سیاسەتی تاڵان و بڕۆ و سەرکوت وشوێنێکی تری سەربار بۆ بەرجەستیکردنەوەی گەندەڵی، هیچ مانایەکی تری نەماوە.

بەوپێیە خودی تێکشکانی ئابڕووی ئەو دوو دامەزراوە ماددی (واتە پەرلەمان) و مەعنەویە (واتە کوردایەتی)، مانایەکی تری نیە جگە لەقۆپ بوونەوەی پەیوەندیی نێوان ئەم دوو جەمسەرەی کایەی سیاسیی وڵــات، واتە دەســەڵاتداران و خەڵــک، وبەدیهــاتنی ئــاڵوگۆڕێکی چۆنایەتیی گەورە بەسەر ئەو پەیوەندیەدا. لەو قۆناغە بەدواوە، گەر خەڵک ملیشی بەدەسەڵاتی ئیئتیلافی و هاوبەشی پارتی و یەکێتی و گۆڕان دابێــت، ئەوە بەیوەنــدیی بەوە هەیە کە خەڵــک توانــای بەرپەرچــدانەوەی دەســەڵاتی نەبــووە نەک بەهۆی بڕوای بۆ هیچیەک لە فریوکاری و چەواشەکاریکانی دەسەڵات.

لە قۆناغی ئێستادا و بەتایبەتیش لە دوا شکستی مانۆرە ئابڕووبەرانەکەی ڕیفراندۆمەوە، تا هاتووە شوێنەوارێک بۆ ئەو جەمسەرە هاوبەشە نەماوەتەوە کە دەسەڵات ئەیتوانی بەهۆیەوە، بەتایبەتی لە وەرچەرخانەکان و بڵندبوونەوەی ئاستی ناڕەزایەتیی خەڵکدا، وەکوو چەکێک لە جبەخانەکەی بۆ فریودان و چەواشەکردنی خەڵکی ناڕازی بیخاتەگەڕ کە ئەویش بریتیە لە چەکی کوردایەتی . دەسەڵات بەهەموو پێکھێنەرەکانیەوە، لەڕێی سوودوەرگرتن لە دروشمی کوردایەتی و یەکڕیزی ناوماڵی کورد و یەک چارەنووسیی هەموو گەلی کورد، توانی تا چەند ساڵێک پێش ئێستا زۆرینەی خەڵک فریو بدات و بەدەیان پاساو هەم دەسەڵاتێکی ملھوڕی زۆردار بە نرخی دیموکراسی بەخەڵک بفرۆشێتەوە و هەم سامانی وڵات بکات بە گیرفانی چەند بنەماڵەی دەسڕۆیشتوودا ولە هەمان کاتیشدا سیاسەتی سک هەڵڵووشین و هەژاریەکی کەم وێنە لە جیھاندا بەسەر زۆرینەی خەڵکدا بسەپێنێت.

ئەمڕۆ ئیتر هەموو ئەو وەهمانەی ساڵانێک بەناوی چاکسازی و بەربەرەکانێ لەگەڵ گەندەڵیدا لەلایەن دەسەڵات و هێزە پێکھێنەرەکانی و میدیاکانیەوە بڵاوئەکرانەوە، بوون بە بڵقی سەرئاو. دەسەڵات نەک هیچ جۆرە چاکسازیەکی لە سیستمی ئابووری ولە بواری بودجە و سیستمی خەرجی و داهاتەکاندا نەکردووە، بەڵکوو ڕێک پێچەوانەکەی ڕاستە وبەئاشکرا درێژەڕی بە تاڵانیی سامانی وڵات داوە کە دواترین نموونەکانی ڕاگەیاندنی قەرزاریی ٢٨ بلیۆنی بوو لە زمانی مەسروور بارزانیەوە.
چەندین ساڵە سەرەڕای ئەوداهاتانەی ناوخۆ کە پێک دێت لە نرخی فرۆشتنی ڕۆژانەی ٥٠٠ هەزار بەرمیل نەوتی ئاشکرا لە چوارچێوەی ڕێکەوتنە پەنجا ساڵیەکەی سەرانی دەسەڵات لەگەڵ تورکیا و سەدان هەزار بەرمیلی قاچاخ و داهاتی ملیار دۆلاریی گومرک و خاڵە سنووریەکان و هەروەها ئەو بڕە زۆرانەی پارە کە لە بەغداوە هاتوون، جگە لە دەیان بابی تری داهاتی ناوخۆی وەک ڕسووم و باج وداهاتی کۆمپانیا و دائیرەکان، کەچی مووچەی هاووڵاتیان نزیک بۆتەوە لە ئاستی بڕینی یەکجاری و بەو پێیەش ئیفلیج بوونی بازار و سەرجەم پرۆسەی چالاکیی ئابووری و کار و ژیان زۆرینەی هاووڵاتیانی کوردستان.

بەپێی هەموو پێوەرە ئابووریەکان و شایەدیی دەیان جاری چەندین ئەندام پەرلەمان، داهاتی ناوخۆی کوردستان بەبێ هاتنی یەک دیناریش لە بەغداوە ئەتوانێت مووچەی کارمەندان و گشت مووچەخۆرانی کوردستان بە ستانداردی پێش ساڵی ٢٠١٤ دابین بکات. جگە لەوە،

هەموو كەسێك ئەو ڕاستیە باش ئەزانێت كە حكوومەتی هەرێم بۆیە پابەند نابێت بە ڕێكەوتنە دووقۆڵیەكەی لەگەڵ بەغدا چونكە لە ئێستادا قازانجی زیاتر ئەچێتە حسابی كۆمپانیاكانی خۆیانەوە.
پابەندبوون بەو ڕێكەوتنە لەگەڵ بەغدا بواری دزی و تاڵانیی سێكووچكەی دەسەڵات كەم ئەكاتەوە بۆیە بە كردەیەكی ماتماتیكیی سادە وبەراوردكردنێكی سادەی قازانج و زیان بۆ سەرانی دەسەڵات، ئەوان ڕێگەی پابەند نەبوون بە ڕێكەوتن لەگەڵ بەغدا هەڵئەبژێرن و بەوەش تاوانی بڕینی مووچە ئەخەنە ئەستۆی حكوومەتی ناوەندی و كۆڵێك موزایەدەی كوردایەتی و درۆ و دەلەسەی شەڕ لە پێناوی مووچەی خەڵكیشی پێوە ئەكەن.
ئێستا لەدوای پەسەندكردنی یاسای قەرز لە پەرلەمانی عێراق و هەڵوێستی تووندی زۆربەی فراكسیۆنە عێراقیەكان بەرانبەر بە حكوومەتی هەرێم و سیاسەتی دەستی دەستی پێكردن لە لایەك و تەقینەوەی ناڕەزایەتیی خەڵكی كوردستان لە لایەكی ترەوە، بواری مانۆر ل□ بەردەم دەسەڵا تەكەی ماڵی بارزانی و هەردوو هاوپەیمانەكەی تەسكتر بۆتەوە. بۆیە سەرانی ئیئتیلافی پارتی و یەكێتی و گۆڕان ل□ بەرانبەر ئەو ئەزمەیەدا كە تێیكەوتوون خەریكی داشتنی پلانێكی نوێ و تاقیكردنەوەی مانۆرێكی ترن كە پێئەچێ ئەڵقەكانی لەم جەمسەرانە پێكهاتبێت:

یەكەم: دەسەڵات جارێكی تر وگەر لەڕێی سەركوتەوە ئەم زنجیرە ناڕەزایەتیەی پێ خامۆش نەكرێتەوە، بۆ ئارامكردنەوەی خەڵك بەڵێنە كۆنەكانی لەگەڵ بەغدا زیندوو ئەكاتەوە تا ئومێدی چاری مووچە لای هاووڵاتیانی هەرێم ببووژێنێتەوە و لەوێشەوە خۆپیشاندانەكان بڵاوە پێبكات یا تووشی چەند دەستە و بەرەیی بكات.
چالاككردنەوەی هێڵی گفتوگۆی هەولێر – بەغدا تەنیا مانۆرێكی پارتیە بۆ خۆقوتاركردن لە هەر سێ فشاری یەكێتی و گۆڕان، فشاری هەڵسانی جەماوەری و فشاری حكوومەتی ناوەندی.
شانسی سەركەوتنی ئەم مانۆرە ئەمڕۆ لەگشت كاتێكی پێشووتر كەمترە ونە جەماوەری ناڕازی و نە حكوومەتی ناوەند بڕوایان بە بەڵێنەكانی پارتی نیە وەكوو بڕیاردەری سەرەكیی دەسەڵات و خاوەنی سەرەكیی ئەم مانۆرە.
ئەم ڕێگەیە تاقیكراوەتەوە و پارتی بەدەستی ئنقەست لە ٢٠١٤ بەدواوە شكستی بە پێنج ڕێكەوتن هێناوە لەگەڵ بەغدا. جگە لەوەش زۆربەی ئاماژەكانیش نیشاندەری ئەوەن كە مەسەلەكە لەدەستی پارتیشدا نەماوە و توركیا بڕیاردەری ئەسڵیی پشتی پەردەیە لە مەلەفی نەوتدا.

دووەمین کارتی دەسەڵات بە ئەندازیاریی پارتی بریتییە لە تووندکردنەوەی پەیوەندییەکانی سێ کوچکەی دەسەڵات و وادارکردنی یەکێتی و گۆڕان بە گرتنەئەستۆی بەشی زیاتری لێپرسراوێتی لە قەیرانەکاندا و تووندکردنەوەی برغوەکانی دەزگای شەق و شەی دەسەڵات لەم ڕێگەیەوە لە بەرانبەر بەخشینی شیرینی و ئیمتیازاتی زیاتر بە گۆڕان و یەکێتی و ئارامکردنەوەی گلەییەکانیان و بژاردنەوەی بەشەکانیان لەو بوارەدا. گلەییەکانی گۆڕان و یەکێتی لەوەدا کورت ئەبنەوە کە پارتی جومگەکانی دەسەڵاتی زەوتکردووە، بەشی شیاوی پۆستی بەوان نەداوە، تاکڕەوانە و بێ ئەوان بڕیار ئەدا، مەلەفە ستراتیجییەکانی وەکوو نەوت و هاوچەشنەکانی کۆنترۆڵ کردووە و … تاد. ئەو فایلانە هەمیشە پارتی لای خۆی گلی داونەتەوە بە بەکارهێنانیان وەکوو ئامرازی فشار و سات و سەودا و ڕاگرتنی باڵانس و گەمەی دەسەڵات لە بەرانبەر یەکێتی و گۆڕاندا وتا ئێستاش سەرکەوتوانە لەو گەمانە هاتۆتە دەر.

سێیەم: فایلێکی تری دەسەڵات بە کاتی قەیرانە گشتییەکان سیناریۆی حکوومەتی بنکە فراوانە. ئەو هێزانەی لە حکوومەتی ئێستای مەسرووردا بەشدار نین ، یەکگرتووو و کۆمەڵە ونەوەی نوێ و شیوعی و چەند لایەنی بچووکی تر، هەم لە قۆناغەکانی تردا ڕۆڵی دارشەقی ئەم دەسەڵاتەیان گێڕاوە و لەبنیاتنانی ئەم دەسەڵاتەدا بەشداربوون، هەمیش هەڵوێستەکانیان لە بەرانبەر کابینەی ئێستادا لە ووردە گلەیی و ئامۆژگاریی دۆستانە تێنەپەڕیوە. بەو مانایە ئەمانیش لە دیدی دەسەڵاتەوە هێزی ئیحتیاتی ئەم دەسەڵاتە و زەخیرەی جبەخانەکەی ئەون کە ئەکرێ لەکاتی پێویستدا وەکوو دەسکێش بەکاربهێنرێنەوە بۆ ئارامکردنەوەی تووڕەیی خەڵک و ڕازاندنەوەی دیکۆرەکەی دەسەڵات. هەر بۆیەش بەهوودە نییە کە خەڵکی تووڕە و ناڕازی بنکەوبارەگاکانی ئەوانیش بێبەش ناکات لە پەلامار و نەفرەتی خۆی.

چوار: کە قەیران بەردەرگا بە هێزە پێکهێنەرەکانی دەسەڵات ئەگرێ ئەوان لەناو خۆشیاندا ئەکەونە پاشقولگرتن لەیەکتری. پارتی ئەیەوێ بە وریاییەوە زەنی زەرد بکا بۆ زبڵدانێک بۆ فڕێدانی ئەو قەیرانانەی دەسەڵات کە خۆی بەرهەمهێنی یەکەم و هەروەها سوودمەنی یەکەمیشە لێی. لەولاشەوە یەکێتی و گۆڕان کە بە بەرچاویانەوە هێزە ئەمنییەکانی زۆنەکەی ژێر دەسەڵاتیان خەڵکی ناڕازی لەگۆماوی خوێندا نووقم ئەکەن، موزایەدەکی دیموکراسی و ئازاری پەرستی بەسەر پارتیدا ئەکەن و خوێنی ڕژاوی خەڵک بەدەست هێزە ئەمنییەکانی ژێردەسەڵاتیانەوە ئەکەن بە بابەتی لاف و گزافی ئازادیی ڕادەربڕین

لە زۆنی سەوز و ئەوە ئەدەن بەچاوی پارتیدا.
ئەو گەمە قێزەونە شتێک نیە جگە لە پاشقولگرتن و ئێسک شکاندنی یەکتر بۆ دەسکەوتنی بەشی زیاتر لە دەسەڵات و پۆست و سامانی دزراوی وڵاتەکە.
پارتی لەو ڕووەوە لە مەوقعیەتێکی تایبەتدایە. لەلایەکەوە بەزەبری ئاگر و ئاسن و چاوترساندن تا ئێستا ئارامیەکی شەق و شڕی لە زۆنی زەرد بەرقەرار کردووە و ئەیەوێ وا بنوێنێت کە ئەم قەیرانە تایبەتە بە زۆنی زەرد و لەولاشەوە دەیان ژووری عەمەلیاتی خستۆتە گەڕ تا ئاگری ئەو ناڕەزایەتیانە نەپەڕێتەوە بۆ زۆنی زەرد.
پارتی زۆر باش ئەزانێت کە دەسەڵاتەکەی لەسەر بورکانێک لە ڕق و تووڕەیی پەنگەوەخواردووی خەڵک ڕاوەستاوە. گەر ناڕەزایەتیە بەردەوامەکانی سلێمانی و گەرمیان تەنفیسێکیان بۆ ئەو ڕقە پەنگەوەخواردووەی خەڵک پێکهێنا بێت، ئەوا ڕقی ئەستووری پەنگەوەخواردووی جەماوەری بادینان و هەولێر گەر بتەقێتەوە هیچ بەڵێن و مانۆڕێک داینامرکێنێتەوە.

پێنج: درێژەی بزووتنەوەی ناڕەزایەتیی ئێستا و ڕادیکال بوون و فراوان بوونەوەی وبوونی بە فاکتەری بڕیاردەری سەرەکی لە دیاریکردنی چارەنووسی قەیرانی ئێستای دەسەڵاتدا، دەرگا بەسەر زۆر ئەگەردا ئەکاتەوە.
هەم چالاک کردنەوەی پلانی لامەرکەزیەکەی سەرانی زۆنی سەوز و هەم دابەشکردنەوەی دوو ئیدارەیی دەسەڵات و هەم ڕێکەوتنی جیاجیای هەردوولا لەگەڵ بەغدا و هەم لەهەمووشی گرنگتر پەنابردنی هاوبەشی هێزە پێکهێنەرەکانی دەسەڵاتی هەرێم بۆ بژاردەی سەرکووتی سەرتاسەری و شەڕی سەرانسەری لە بەرانبەر خرۆشانی جەماوەریی خەڵکدا، بەکراوەیی ئەهێڵێتەوە.

هەموو سەرە داوەکانی قەیرانەکەی دەسەڵاتیش ئەچنەوە سەر یەک گرێی سەرەکی: ئایا بزووتنەوەی ناڕەزایەتیی ڕەوای ئێستا ئەتوانێ بەسەرکەوتوویی پێ بنێتە هەنگاوی دووم ،؟ ئایا سنوورەکانی زۆنی سەوز و زەرد چۆن لەڕێی سەرتاسەریکردنەوەی ناڕەزایەتیی ئێستاوە پووچەڵ ئەکرێنەوە و یەکپارچەیی جوغرافی و سیاسیی کوردستان لە پاشماوەی ئەم دوو هێزەی دەسەڵات پاک ئەکرێتەوە؟ ئایا تەفاعولاتەکانی ئەم بزووتنەوەیە چوارچێوەیەکی گونجاوی داینامیک وبزێو بۆ ڕێکخستنی خۆی ئەدۆزێتەوە؟ هەماهەنگیی شار و شارۆچکەکان دەستەبەر ئەکات؟ داخوازی و ئامانجی خۆی و شێوازەکانی گەیشن پێیان جەم و جۆرئەکات؟ لەوکاتەدا خرۆشی شۆڕشگێڕانی خۆی ئەباتە سەر

لەهەمان کاتدا خۆی دوورئەگرێ لەسەرچلیی ئەکوژم ئەبەم و کاری پەرچەکرداری فەناتیک؟ ناوماڵی خۆی دوورئەگرێت لە ئایدیۆلۆجیای تووند و تیژ و نایەڵێت حەوشە و ماڵەکەی بکرێ بەمەیدانی تەکفیر و تەحریم؟ لەهەمووشی گرنگتر چۆن ڕایەڵەکانی پەیوندی و خەباتی هاوبەش لەگەڵ بزووتنەوەی ناڕەزایەتیی شارەکانی عێراق بەرقەرار ئەکا و ئەیکات بە سەرچاوەیەکی هێز بۆ خۆی؟
دەیان خولیا و ترس و دڵەڕاوکێ تێکەڵ بە چارەنووس و هەنگاوەکانی ڕاپەڕین و بزووتنەوە ناڕەزایەتیە جەماوەرییەکان ئەبن.

هەرچەن وتاری دژە عروبی لە خۆپیشاندانەکانی بەهاری عەرەبیدا گەر بە تەنیا بیگری نیشاندەری مۆدێلێکی تازەی هۆشیاریی لاوانی چەندین وڵات بوون کە بزووتنەوە عروبیکان زووخاویان کردبوو بەگەروویاندا، بەڵام دواتر ئەو بزووتنەوانە بوون بە خۆراکی ئیخوان موسلمین و هێزە توونددڕەوە ئیسلامییەکان کە لە زۆر وڵات بەکارەسات کۆتایی هات و ستەمکارێکی ڕسوای گۆڕی بە ستەمکارێکی تر بە سیمایەکی دەستانی درێینەوە، بەهەمان چەشنیش نابێ شکاندنی تەوقی کوردایەتی وەکوو ئایدیۆلۆجیی فەرمیی دەسەڵاتی کوردی بکرێ بە دەستاوێزی هیچ بزووتنەوە و ئایدیۆلۆجیەکی فریودەری تر.
بزووتنەوەی ناڕەزایەتیی ڕەوا و بەرحەقی خەڵکی کوردستان لە دژی دەسەڵاتی چەتە و تاوانباری هێزەکانی کوردایەتی تانها ئومێد و ڕێگەی ڕزگاریی ملیۆنەها خەڵکە لە دەست ئەم دەسەڵاتە چەوسێنەرە.
ئەم بزووتنەوەیە هەنگاوی یەکەمی خۆی سەرکەتووانە دەسپێکردووە بەڵام ڕێیەکی درێژیشی لەبەردەمدایە. خاڵی هەرە بەهێزی تا ئێستای ئەم ناڕەزایەتیانە ئەوەیە کە وکوو زمانحاڵی زۆربەی خەڵکی ستەمدیدەی کوردستان دەسەڵاتدارێتیی هێزەکانی سی ساڵ تا ئێستا بە هۆکاری سەرەکیی بەدبەختییەکانی خۆی ئەزانێت و بە زمانێکی پاراو پێداگری لەسەر نەمانی سەرجەم پایەکانی ئەم دەسەڵاتە ئەکاتەوە.
درێژە پێدان و تەفاعولاتەکانی لەمەودوای بزووتنەوەی جەماوەریی ئێستای کوردستان کە سنووری عەقڵی ئیسڵاحگەرا و وەهمی چاککردنی دەسەڵاتی ئێستا تێپەڕاندووە، ئەتوانێ بە چاوساغی و عەقڵێکی کراوە، پێ بنێتە هەنگاوەکانی داهاتووی و ئاسۆی سەرکەوتنی دوورمەوداشی بدۆزێتەوە.

عدنان کریم
دیسەمبەری ٢٠٢٠